

حشره کشهای ارگانو فسفره و کار بامات ها

ارگانو فسفاتها و کاربا ماتها جزء سموم عصبی هستند یعنی در صورت تماس، مصرف خوراکی یا استنشاق این سموم وارد بدن شده و دستگاه عصبی را به شدت درگیر می کنند اگر چه این سموم از نظر ساختمانی با یکدیگر تفاوت دارند ولی با توجه به اینکه هر دو روی قسمتهای مشابهی از دستگاه عصبی اثر می گذارند ، علائم بالینی مشابهی در نتیجه مسمویت با آنها ظاهر می شود.

تعداد زیادی از گازهای سمی که در جنگها استفاده می شوند جزء سموم آلی فسفر دار هستند، همچنین از سموم آلی فسفر دار و کارباماتها در کشاورزی و بهداشت استفاده می شود و برخی از آنها حتی در پزشکی برای درمان بعضی از بیماریها کاربرد دارند .

علل مسمویت

انسان ممکن است به علل زیر با سموم مذکور دچار مسمویت گردد

- مصرف عمدی یا اتفاقی

- تماس با حشره کش های مورد مصرف در کشاورزی
- مصرف میوه ها، روغنهای آشپزی و پودرهای آلوده
- پوشیدن لباسهای آلوده

علائم بالینی ناشی از مسمویت با

ارگانو فسفرها عبارتند از

- کاهش ضربان قلب
- آبریزش بینی
- تنگی مردمک
- افزایش ترشح بزاق
- انقباض عضلات صاف برونشها به شکل خس خس و تنگی نفس
- ترشح زیاد خلط
- تکرر و بی اختیاری ادرار
- استفراغ
- اسهال
- تعریق بیش از حد

لازم به ذکر است که علائم مسمویت ناشی از کارباماتها با علائم مسمویت ناشی از ارگانوفسفره مشابه است ولی دارای شدت کمتری هستند.

تشخیص مسمویت ها

تشخیص مسمویت ارگانو فسفاتها و کاربامات ها از طریق بررسی اطراف فرد مسموم امکان پذیر می باشد.

در صورتی که ماده سمی مصرف شده یا ماده ای که فرد در تماس با آن است مشاهده نشد با رؤیت علائم ذکر شده می توان احتمال داد که فرد در اثر مصرف ارگانو فسفات ها یا کاربامات ها مسموم شده است.

علاوه بر این اکثر ارگانو فسفره ها حالتی شبیه وازلین و بوی مشابه بوی سیر دارند که در تشخیص ماده ایجاد کننده مسمویت موثر می باشد . به علت متغیر بودن مسمویت بایستی برای مشخص کردن دقیق ماده ایجاد کننده مسمویت کوشش شود.

سم زدایی

در مواجهه با فرد مسموم یا مشکوک به مسمویت باید هرچه سریعتر آنرا به مرکز بهداشتی و درمانی منتقل کرد و فرد مسموم را وادار به خوردن و آشامیدن نکنیم.

در صورت مواجهه با فرد مسموم سریعاً تمام لباس های بیمار را تعویض کنیم.

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
مرکز آموزش درمانی شهید دکتر فقیهی

مسمومیت باحشره کشهای

ارگانوفسفره و کاربامات ها

ویژه آموزش به بیمار

تهیه کننده

فجریه زاهدی نیا- کارشناس ارشد پرستاری

تایید کننده

دکتر لیلا ظهیری

(فوق تخصص بیماریهای ریه و مراقبت های ویژه)

منابع

داخلی و جراحی برونر و سودارث ۲۰۲۱

مسمومیت حجت پاشا زاده ۲۰۲۰

تابستان ۱۴۰۴

EDU-PT-49/B

- از بکار بردن مقادیر بیش از حد توصیه شده سموم برای مقاصد کشاورزی خودداری کنید.
- در صورت تماس سموم دفع آفات با پوست، ناحیه آلوده را با مقادیر فراوان آب و صابون شستشو دهید.
- هر گونه مصرف خوراکی با سموم دفع آفات را جدی بگیرید و بیمار را برای درمان در اسرع وقت به نزدیکترین مرکز درمانی منتقل کنید.
- آیا می دانید علائم و نشانه های مسمومیت با برخی از سموم موش کش می تواند به صورت تاخیری (۲۴ تا ۴۸ ساعت بعد از مصرف) ظاهر شوند؟
- علائم و نشانه های مسمومیت با گروه مهمی از حشره کش ها (موسوم به ترکیبات ارگانوفسفره) با تهوع، استفراغ، دردهای شکمی، اسهال، اشک ریزش، آبریزش از بینی، تعریق، تنگی نفس، افت فشارخون، تنگی مردمک چشم، اختلالات قلبی و عصبی همراه است.

نکات مورد توجه

- برچسب روی ظروف سموم دفع آفات و بروشور آن را ابتدا کاملاً مطالعه کنید و سپس جهت استفاده دقیقاً مطابق دستور عمل نمایید.
- هرگز سموم دفع آفات را در ظروف مشابه مواد خوراکی و آشامیدنی (مانند بطری نوشابه) نگهداری نکنید.
- استفاده بی رویه از سموم دفع آفات نه تنها باعث بروز مقاومت در آفات می شود بلکه می تواند از طریق ایجاد باقیمانده در محصولات و آلودگی محیط زیست برای انسان مضر محسوب گردد.
- آیا می دانید در کشور ما مسمومیت با سموم کشاورزی یکی از علل مهم ایجاد مسمومیت ها است؟
- در هنگام سم پاشی مزارع، باغات و باغچه ها حتماً از ماسک، دستکش و لباس مناسب استفاده نمایید.